

HISTORIALLINEN AIKAKAUSKIRJA

104. vuosikerta

Julkaisijat Suomen Historiallinen Seura ja Historian Ystävien Liitto

Päätoimittaja: Pirjo Markkola

Toimitussihteeri: Veikko Kallio

Toimittajat: Tiina Kinnunen, Marko Lamberg, Kimmo Rentola, Marko Tikka

Hallitus: Pirkko Leino-Kaukiainen (pj.), Heikki Talvitie (vpj.), Pauli Kettunen,

Tuomo Lappalainen, Katariina Mustakallio, Harri Rinta-aho

Ulkoasu: Heikki Kalliomaa

SISÄLLYS

Suuntaviivoja

Pirjo Markkola, Lapset, sota ja historiantutkimus 113

Lapset ja sota

Seija Jalagin – Marianne Junila, Lukittu näky – so-
ta lapsen kokemuksena 117

Heikki Salminen, Lapset sodankäynnin uhreina.
Sotalapset ja lastensiirrot 1900-luvulla. 132

Pauliina Latvala, ”Lapsuuteeni kuuluivat sota, siir-
tolaiset ja sankarihautaukset”. Suomeen jäänei-
den lasten muistoja sotavuosien arjesta 142

Seija-Leena Nevala-Nurmi, Nuoria maanpuolusta-
jia vai suomalaisia lapsisotilaita? 153

Ilona Kemppainen, Isät, äidit ja isänmaan toivot –
käsityksiä lapsista ja vanhemmista sotavuosien
Suomessa 163

Kolumni

Harri Siiskonen, Häpeä ja syrjäytyminen Afrikan
AIDS-orpojen painolastina 174

Katsauksia

Jukka Rantala, Kasvatustiede on vaarassa menet-
tää historiallisen näkökulmansa 176

*Singa Sandelin Benkö, Nina Santavirta, Barbara
Mattsson, Merja Keinänen, Silja Järventausta*,
Lapsi myrskyn silmässä – sotalapsi silloin ja nyt.
Suomen lähihistorian avaamaton lehti 181

Keskustelua

Reijo Solantie, Maataloutta pakkaspirun maassa 185
Timo Vihavainen, Naisten erillissota 191

Syväluotaus

Sirkka Ahonen, Myyтинpurkamisen taidonnäyte 192

Arvosteluja

Marjo Kaartinen & Anu Korhonen, Historian kir-
joittamisesta (*Markku Hyrkkänen*) 196

Peter Burke, What Is Cultural History?; Pascal Ory,
L'Histoire culturelle; Philippe Poirrier, Les en-
jeux de l'histoire culturelle (*Hannu Salmi*) 199

Jared Diamond, Romahdus: Miten yhteiskunnat
päättävät tuhoutua tai menestyä (*Kimmo Korte-
niemi*) 202

Dorrit Cohn, Fiktion mieli (*Matti Peltonen*) 205

Tuomas Heikkilä, Pyhän Henrikin legenda (*Sari
Katajala-Peltomaa*) 206

Mia Korpiola, Between Betrothal and Bedding. The
making of marriage in Sweden, ca. 1200–1610
(*Marko Lamberg*) 208

Tapio Hämynen – Jukka Partanen – Yury Shika-
lov (toim.), Family Life on the Northwestern
Margins of Imperial Russia (*Kari Matti Piilabti*) 210

Panu Pulma, Suljetut ovet. Pohjoismainen romani-
politiikka 1500-luvulta EU-aikaan (*Toivo Ny-
gård*) 213

Toivo Nygård, Kustaa III. Vallanomaava mutta ala-
maisilleen armollinen kuningas (*Mauno Jokipii*) 215

Giuseppe Acerbi, Il viaggio in Svezia e in Finlandia
(1798–1799), Giuseppe Acerbi sul cammino
di Capo Nord I (*Eero Saarenheimo*) 217

Kenneth Strömberg, Vi och dom i rörelsen. Sköt-
samhet som strategi och identitet bland för-
eningsaktivisterna i Hövmantorps kommun
1884–1930 (*Risto Alapuro*) 219

Kimmo Lehtimäki, Verner Lehtimäki – Punapääl-
likkö (*Jukka Nevakivi*) 222

Ilona Kemppainen, Isänmaan uhrin. Sankarikuole-
ma Suomessa toisen maailmansodan aikana
(*Pirjo Markkola*) 224

Jari Leskinen – Antti Juutilainen (toim.), Jatkoso-
dan pikkujättiläinen (*Ville Kivimäki*) 226

Jukka Kortti, Modernisaatiomurroksen kaupalliset
merkit: 60-luvun suomalainen televisiomainon-
ta (*Hannu Nieminen*) 227

Tiedemaailma

Päivi Setälälle oma rahasto 230
Palkittuja 230

Kirjoittajat 229
Notes on the contents 231

Kansi: Evakossa 1944. SA-kuva/Suomen Kuvapal-
velu.